

פרק ה - הכנסת בגדים טמאים להר הבית

א. הצגת הבעיה

נאמר בתוספתא כלים (בבא קמא א, יא) "ר' שמעון אומר, כשם שאין (יש גורסים: זבים ו) זבות, נדות ויולדות נכנסות להר הבית, כך משכבן ומושבן כיוצא בהן", כלומר, אסור להכניס להר הבית כל מה שנטמא בטומאת משכב ומושב על-ידי זב, זבה ונדה. לפי זה, כל הנכנס להר הבית, אם יש חשש שנטמאו בגדיו בטומאת משכב ומושב, צריך להטביל אותם במקוה. להלן נבאר האם להלכה צריך לזשוש לדעה זו.

ב. ביאור דעת ר' שמעון

הנה, הדבר פשוט שאסור להכניס כלים טמאים למחנה שכינה (מעורת ישראל ולפנים), וכמו שכתב הרמב"ם (הלכות ביאת מקדש פ"ג הט"ז) "המכניס שרץ וכיוצא בו במקדש... הרי זה חייב כרת שהרי טימא מקדש ה'. אבל הזורק כלים טמאים למקדש... פטור מן הכרת אבל חייב מלקות". ואמנם, קיימות מחלוקות ראשונים לגבי הפרטים - על מה חייבים כרת ועל מה מלקות (ראה ב"אב"ד ונו"כ שם), אבל ברור שיש איסור דאורייתא להכניס כלים טמאים למחנה שכינה (-"המקדש", העזרה).

אך לגבי הכנסת כלים טמאים להר הבית (-מחנה לויז), לא נמצא בשום מקום מי שיאמר שהדבר אסור, מלבד דברי ר' שמעון אלו בתוספתא. ויש להסתפק האם ר' שמעון בא לומר שיש בזה איסור דאורייתא, או שהדבר אסור רק מדרבנן. ובפשטות נראה מהלשון שכוונתו לאיסור דאורייתא (וב"ב החסדי דוד על התוספתא, וכן נראה מהירושלמי שנביא להלן), אך אין זה מוכרח^א. כמו כן, יש להסתפק האם ממה שכתוב "ר' שמעון אומר..." יש ראייה שחכמים חולקים עליו, וצ"ב (והחס"ד כתב

הרמב"ם (ועוד; יתכן שגם לתורי"ד האיסור קיים רק בשניתן להביא קרבן, וזה ע"פ מה שהערנו לעיל, שאולי טעם האיסור הוא כעין "ולא יראו פני ריקם" - והיום, כשאי אפשר להביא קרבן אין איסור זה נוהג, וצ"ע).

א. והגר"ש גורן זצ"ל, בספרו "הר הבית" פרק בח, כתב שאם הכוונה לאיסור דאורייתא לכאורה קשה מזה המקור לכך, והרי מהר הבית משתלח רק מי שטומאה יוצאת עליו מגופו (כמ"ש בפסחים סז)? וביאר שאפשר לומר שכיון שטומאת משכב ומושב אינה עוברת על ידי מגע ישיר ומ"מ המשכב והמושב נעשים אב-הטומאה כזב עצמו, לכן נחשבים המשכב והמושב כאילו הטומאה יוצאת עליהם מגופם, וחידוש.

שאכן יש מזה הוכחה שחכמים חולקים, וכן אמר לנו הגרש"ז אויערבאך זצ"ל וע"פ זה הורה שאין צריך לחשוש לדעת ר' שמעון. ועיין עוד בב"מ סב. ובהקדמה לספר שבת-הארץ עמ' ה).

מכל מקום, הרמב"ם ושאר ראשונים לא הביאו את דברי ר' שמעון אלו, ומזה ניתן להוכיח שלא חששו לזה להלכה. להלן נביא מדברי האחרונים בענין ומה שניתן להסיק על פי דבריהם להלכה.

ג. ביאור הירושלמי בשקלים

הנה כמה אחרונים ביארו שר' שמעון בתוספתא הולך לשיטתו המובאת בירושלמי שקלים (פ"ה ה"ג). שם נאמר "דר' שמעון אמר, מאכלו ומשקו של מצורע משתלחין חוץ לשלוש מחנות". וביארו המפרשים שלדעת ר' שמעון כל הטמאים המשתלחים מן המחנות משתלח עמם גם מה שנטמא מהם – כך כתבו הפני משה (בירושלמי שם), הגר"א (שם) והסדרה טהרות (דף נד ע"ב).²

ועלינו לברר מעט את דברי הירושלמי מתחילתם (הנוגעים לנדר): במשנה שם מובאות ארבע דעות בענין שרפת קדשי קדשים שנטמאו – "בית שמאי אומרים, הכל ישרף בפנים (-בעזרה) חוץ משנטמא באב-הטומאה בחוץ. בית הלל אומרים, הכל ישרף בחוץ חוץ משנטמא בולד הטומאה בפנים. ר' אליעזר אומר, שנטמא באב הטומאה בין בפנים בין בחוץ – ישרף בחוץ. שנטמא בולד הטומאה בין בחוץ בין בפנים – ישרף בפנים. ר' עקיבא אומר, מקום טומאתו שם שריפתו".

וזהו הסבר הפשוט במשנה הוא כמ"ש הר"ש סירלאו (הובא גם במלאכת שלמה), ששלוש הדעות הראשונות סוברות שמעיקר הדין כל קדשי-קדשים שנטמאו יש לשרוף בעזרה, אלא שחכמים גזרו במקרים מסוימים לשרוף בחוץ; לפי בית שמאי גזרו רק על מה שנטמא בטומאה חמורה בחוץ, לפי בית הלל גזרו על הכל חוץ ממה שנטמא בטומאה קלה בפנים, ולפי ר' אליעזר גזרו על כל מה שנטמא באב-הטומאה. ואילו ר' עקיבא סובר שמעיקר הדין מה שנטמא בפנים צריך לשרוף בפנים, ומה שנטמא בחוץ – לשרוף בחוץ.

ובירושלמי נחלקו בר קפרא ור' יוחנן לגבי הבעור שנטמא בולד הטומאה; שר' יוחנן סובר שטומאתו מדאורייתא ובר קפרא סובר שטומאתו מדרבנן. ובסוף הדיון

ב. אמנם הגר"ש גורן (שם) העיר שמסברא היה מקום לחלק בין הנשאים. מכיון שטומאת משכב ומושב, שהם אב-הטומאה, חמורה יותר ממאכלו ומשקו של מצורע, שהם רק ראשון לטומאה. אבל, לצד השני וראי הדברים קשורים – שאם נחמיר במאכל ומשקה של מצורע כ"ש שנחמיר במשכב ומושב של זב, ומכיון שמצאנו שר"ש אומר את שני הדברים מסתבר שזה "לשיטתו".

בירושלמי הקשו על בר קפרא – מה טעמם של בית הלל שאמרו שמה שנטמא בולד הטומאה בפנים ישרף בפנים, ואילו מה שנטמא בולד זוטומאה בחוץ ישרף בחוץ? והלא טומאת שניהם היא מדרבנן (וראה במפרשים שנחלקו האם קושיא זו קשה גם על ר' יוחנן או לא!) ותיצוו: "בגין דר' שמעון, דר' שמנון אמר מאכלו ומשקו של מצורע משתלחין חוץ לשלש מחנות".

וכדי להבין את דברי הירושלמי צריך להקדים, שאע"פ שאסור מדאורייתא להכניס למחנה שכונה (לעזרה) כלים טמאים, מכל מקום באוכלים ומשקים טמאים אין איסור דאורייתא¹. אלא שמ"מ ודאי שמדרבנן הדבר אסור².

לפי זה יובן הירושלמי: שבכדי להסביר את בית הלל (לפי בר קפרא) הוצרך לומר שהם סוברים בר' שמעון, שרק לדעתו מצאנו שלוח אוכלין ומשקין טמאים מן התורה. ולכן, גם בבשר קדשי-קדשים שנטמא בולד הטומאה, אף שטומאתו מדרבנן (לבר קפרא), גזרו בית הלל שלא יכנס, שהרי יש עיקר מן התורה לחומרא זו. ומסתבר לגזור יותר בבשר שנטמא בחוץ מזה שנטמא בפנים, כי "מחלפא האי בשר באוכלין ומשקין טמאים של מצורע" – כלשון הרש"ס. וכל הסבר זה הוא פירוש לפירושו של הרש"ס בירושלמי.

והוסיף הרש"ס להסביר את טעמו של ר' שמעון, שהוא דורש את מה שנאמר במצורע (ויקרא יג, מו) "מחוץ למחנה מושבו", ש"מושבו" כולל גם את מזונותיו של האדם ומכאן שאסור להכניסם למחנה, כשם שהוא אסור להכנס – ולפי"ז נראה שהאיסור הוא דאורייתא.

והגר"א הגיה בירושלמי וגורס בדברי ר' שמעון – "מאנלו ומשקו של מצורע אין מביאין לג' מחנות" (במקום "משתלחין"). ולפי"ז הסביר שבית הלל סוברים בר' שמעון, שמה שנטמא בחוץ (בטומאה קלה) אין מכניסין לפנים, ולכן אין מכניסין בשר שנטמא בולד הטומאה בחוץ. אך מה שנטמא בפנים בטומאה קלה א"צ

ג. כן כתבו הרש"ס והתקלין-חדתי (על משנה זו) על פי הגמרא בעירובין קד', שמשם מוכח שדבר שאין לו טהרה במקוה וגם אינו יכול להיות אב-הטומאה, אינו משתלח ומן העזרה לכר"ע, עיי"ש. וכן כתב המנ"ח במצוה שסג. וכן מוכח מדברי הרמב"ם, שבהלכות ביאת-מקדש (פ"ג) לא הזכיר כלל אוכלין ומשקין טמאים לענין שלוח מתנות, וכ"כ בערוה"ש העתיד לו, כג.

ד. שהרי במשנה אנו רואים שגזרו אפילו על בשר קדשי-קדשים, שאם נטמא ישרף בחוץ (במקרים מסוימים). אף-על-פי שמעיקר הדין שרפתו בפנים, ק"ז שסתם אוכלין ומשקין אסור להכניסם. ומה שהרמב"ם בהלכות ביאת-מקדש לא הזכיר איסור דרבנן זה, הוא משום שכבר כתב בהלכות שחיטה (פ"ב ח"ג) "כל החזיק אסור להכניס לעזרה, אפילו בשר שהוטה או פירות ופת... ודברים אלו כולם דברי קבלה הם" (ועיי"ש במשנה-למלך). וממילא אין צורך לאיסור מיוחד באוכלים טמאים.

לשלחו, ולכן בשר שנטמא בולד הטומאה בפנים – ישרף בפנים (ואולי גם הרש"ס התכוון לומר כגר"א).

והפני משה הסביר להפך: שבית הלל אינם סוברים כר' שמעון. שר' שמעון מצריך שילוח גם במה שנטמא בטומאה קלה, אך לבית הלל אין צריך שילוח, ולכן לא גזרו בית הלל על מה שנטמא בולד הטומאה בפנים. אך נראה שפירושי הרש"ס והגר"א נודחים יותר.

ד. מסקנה ע"פ הירושלמי

כעת נברר האם ניתן להוכיח מסוגיא זו בירושלמי אם הלכה כר' שמעון או לא: והנה, לפי הפני-משה הרי דברי ר' שמעון הובאו כאן רק בכדי לומר שבית הלל אינם סוברים כמותם, ואם כן יש לנו חנאים שבפירוש חולקים על דברי ר' שמעון, וזה סיוע לומר שאין הלכה כמוהו.

ועל פי הרש"ס והגר"א, שבית הלל סוברים כר' שמעון, יש לדון בדבר; ונראה שמ"מ אין להוכיח מסוגיא זו שהלכה כר' שמעון. כיון שבדעת התנאים האחרים במשנה אין הוכחה האם הם סוברים כר' שמעון או לא, ובפרט בדעת ר' עקיבא, שהלכה כמותו (כמ"ש הרמב"ם בהלכות פסולי המוקדשים פי"ט ה"ו) – נראה שאין קשר בין דבריו לדברי ר' שמעון. ובדעת בית שמאי ור' אליעזר – נראה קצת שהם אינם סוברים כר' שמעון (–שעל כן לא גזרו על מה שנטמא בולד הטומאה בחוץ שישרף בחוץ). אך אין זה מוכרח. הירצא מזה; שבית הלל אמנם סוברים כר' שמעון, אך אין אנו יודעים מהי דעת שאר התנאים בזה.

אמנם, יש להוסיף שגם לפירוש הרש"ס והגר"א, אפילו בדעת בית הלל אין הדבר מוכרח שהם סוברים כר' שמעון. וזה מכמה טעמים: א. הרי הירושלמי אומר שכל השקלא-וטריא שבסופה אמרו שבית הלל כר' שמעון, נאמרה רק אליבא דבר קפרא. ומשמע מזה שלר' יוחנן יש הסבר אחר, ואין צריך להגיע לדברי ר' שמעון – כמ"ש הפני-משה, או שלר' יוחנן מעיקרא לא היה קשה – כמ"ש הרש"ס וקרנן-העדה (בפירוש אחר), עיין בדבריהם. ב. לפי הגר"א נראה שהביאו את ר' שמעון רק בתור דוגמא לדבר שאין מכניסים אבל אין צריך לשלחו, ולפי זה מעולם לא בא הירושלמי לומר שבית הלל סוברים כר' שמעון להלכה. וכן; הרי הירושלמי קודם לכן מסביר את דברי בית שמאי, וכותב "בגין דר' עקיבא...". – והכונה שבית שמאי מודים לעקרון של ר' עקיבא, אך ודאי אינם סוברים כמותו להלכה (–שהרי במשנה הם חלוקים עליו בדין). וא"כ ניתן לפרש כך גם את המילים "בגין דר' שמעון...". – שאין הכוונה לומר שבית הלל סוברים כמותו להלכה. ג. הרש"ס הקשה

מדוע במשנה בעדויות לא הוזכרה משנתנו יחד עם שאר ההלכות שהן מקולי בית שמאי וחומרי בית הלל. ותירץ, שאפשר שהתנא בעדויות אינו סובר כתנא בשקלים, ולדעתו לא נתלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה, אלא כולם מודים לדעת ר' עקיבא. ולפי"ז אין צורך לכל דברי הירושלמי שבכאן.

לסיכום: לפי הפני-משה יש ראייה שר' שמעון הוא דעת יחיד. ולפי הרש"ס והגר"א, אמנם אנו אומרים שבית הלל כר' שמעון, אך ההלכה היא כר' עקיבא, שדבריו אינם נוגעים לדעת ר' שמעון. וגם בדעת בית הלל, הרי הדברים נאמרו רק אליבא דבר קפרא (שר' יוחנן חולק עליו), וגם לבר קפרא אין הכונה בהכרח שבית הלל מסכימים לדין של ר' שמעון. ועוד; בית שמאי ור' אליעזר לכאורה חולקים על ר' שמעון.

ולעומת זאת, יש להביא ראייה שאין הלכה כר' שמעון. שהרי הפני-משה, הגר"א והסד"ט כתבו כולם שר' שמעון הולך לשיטתו בתוספתא ובירושלמי, ואם-כן כמו שדבריו בתוספתא לענין משכב ומושב של זב לא הובאו להלכה (ברמב"ם). כן גם דבריו בירושלמי לענין מאכלו ומשקו של מצורע – לא הובאו להלכה (ברמב"ם). וכנראה נדחו כל דברי ר' שמעון מהלכה.

ה. התורת כהנים

בתורת כהנים נאמר על הפסוק "מחויץ למחנה מושבו" (ויקרא יג, מז) – "ר' יוסי הגלילי אומר "מחויץ למחנה מושבו והבגד" לימד על הבגדים שהם טעונים שילוח חויץ לג' מחנות". ובפשטות, כוונת ריה"ג היא לבגד המנוגע, המוזכר בפרשיה הבאה, שצריך לשלחו מחויץ למחנות – כמו שפסק הרמב"ם בהלכות טומאת צרעת פי"ג הט"ו. אך אפשר גם לפרש שריה"ג התכוון לבגדים של המצורע.

וכתב הרש"ס, שדברי ר' שמעון שהובאו בירושלמי: באו לחלוק על דברי ריה"ג שבתו"כ, שריה"ג למד מכאן רק לבגדים¹ ותו לא, אך ר"ש למד מכאן גם למזונותיו של המצורע. ולפי זה יש עוד תנא החולק על דברי ר' שמעון בירושלמי. וכיון שנראה שר' שמעון בתוספתא הולך לשיטתו בירושלמי, כמו שנתבאר, הרי זו סיבה נוספת שלא לפסוק כדבריו בתוספתא.

ובסדרי-טהרות פירש אחרת, שריה"ג מדבר על בגדיו של המצורע, ודבריו מתאימים עם דברי ר' שמעון – שצריך לשלח גם את בגדי המצורע וגם אוכלין

ה. מלשון הרש"ס אין זה ברור האם ריה"ג מדבר על בגדיו של המצורע או על בגד המנוגע, וכסד"ט שהבאנו בפנים, עיי"ש. ואם נאמר שכוונתו לבגדיו של המצורע, יצא שבוה מודים ר' שמעון וריה"ג, שיש דין שילוח בגדים טמאים ממחנה ישראל, וא"כ ניתן לומר שגם בנדר (ממחנה ליהודי) יודו שזה אסור. אך מ"מ, הרמב"ם לא הביא כלל דין שילוח בגדי מצורע.

ומשקין שלו מחוץ למחנה ישראל. ושני תנאים אלה טוברים שיש דין שלוח כלים טמאים וכדו' לא רק ממחנה שכינה, אלא גם ממחנה לוי' וממחנה ישראל. ואמנם, לפי זה יש עוד תנא הסובר כר' שמעון, אבל מאידך, הרי גם דין זה של שילוח בגדי המצורע לא הובא להלכה ברמב"ם, וזה שוב מחזק את הדעה שלהלכה לא פוסקים כשיטת ר' שמעון.

ו. החסדי-דוד

בחסדי-דוד (הארון) על התוספתא דן בדברי ר' שמעון: תחילה כתב שלפי ר' שמעון יש איסור דאורייתא להכניס מה שנטמא במשכב ומושב להר הבית, והמכניס לוקה. ואח"כ כתב שמזה שכתוב "ר' שמעון אומר" – משמע שחכמים (כלומר סתם התוספתא) חולקים עליו. ותלה מחלוקתם במחלוקת שיש בתורת כהנים האם מכניס כלים טמאים לעזרה חייב כרת. שר' שמעון סובר שדין הבגדים שזה לדין האדם, ולכן המכניס כלים טמאים לעזרה חייב כרת, כמו הטמא עצמו שנכנס לעזרה. וכן המכניס בגדים טמאים להר הבית לוקה, כמו הטמא עצמו. אך חכמים חולקים וסוברים שדין הבגדים קל בדרגה אחת מגופו, ולכן בעזרה – שעל גופו עונש כרת, על הבגדים חייב מלקות, ובהר הבית – שעל גופו חייב מלקות, על הבגדים פטור לגמרי.

והוסיף החס"ד "ואמנם לא מצאתי גילוי מפורש לדינא", אך הוא מדייק מלשון הרמב"ם שכתב (ביאת מקדש פ"ג ה"ז) – "אבל הזורק כלים טמאים למקדש... פטור מן הכרת אבל חייב מלקות" – משמע שרק במקדש, היינו בעזרה, יש חיוב מלקות, אבל בהר הבית פטור לגמרי. וסיים החס"ד "ומכל מקום נראה דאיסור ודאי מיהא איכא". בקיצור – לפי החס"ד חכמים חולקים על ר' שמעון וסוברים שהמכניס כלים טמאים להר הבית פטור, וכן דעת הרמב"ם. אלא, שמסקנת החס"ד היא שאיסור דרבנן מ"מ יש. אך צ"ע מנין דבר זה פשוט לו, והרי הרמב"ם לא הזכיר גם איסור דרבנן!

ז. המנחת-חינוך

המנ"ח במצוה שס"ג (אות י"ח במהדורת מכון י-ם) העיר גם הוא: "והנה בהר הבית לא מצינו ברמב"ם כלל שלוח כלים כמו במקדש", והסביר זאת משום שבפסחים (סז.) מבואר שזב ודומיו משתלחים מהר הבית משום שטומאה יוצאת עליהם מגופם, וזה לא שייך בכלים, ולכן אין דין שילוח כלים מהר הבית!.

ו. וזה מתאים לפסק הרמב"ם שהמכניס כלים טמאים למקדש פטור מכרת. כלומר, דין הבגדים והכלים קל בדרגה אחת מדין הטמא הנכנס. וראה בחס"ד שהוסיף להסביר על פי זה את דברי הרמב"ם לגבי המכניס בגד ראשון לטומאה לעזרה.

ז. ורק לגבי בגד המנוגע, שטומאה יוצאה עליו מגופו והוא משתלח מחוץ לכל המחנות, מסתפק שם

אכן, מזה שהמנ"ח לא הביא כלל את דברי ר' שמעון וראה שנעלמו ממנו הדברים באותה שעה, וממילא קשה להוכיח מדבריו שדברי ר' שמעון נדחו מההלכה.

ח. האבני-נזר ודברי היראים

האבני-נזר (יו"ד תנב, תנג) כתב גם הוא בפשטות שבמחנה לוייה לא מצאנו איסור להכניס כלים טמאים.

עיקר דיונו של האבנ"ז הוא בדברי היראים (שצ"א במהדורת תועפות ראם), שהביא מה שדרשו בספרי על הפסוק "כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה, ויצא אל מחוץ למחנה" (דברים כג, יא) ודרשו: "איש – פרט לקטן". וביאר היראים, שלמאן דאמר קטן אוכל נבלות אין ב"ד מצווים לדפרישו (- וממילא אין צריך לימוד מיוחד שהקטן מותר לעשות מה שרוצה). צריך לפרש שהמיעוט "פרט לקטן" בא לומר שמותר לגדול להכניס למחנה את הקטן שראה קרי. והוסיף: "אף-על-פי שאסור להכניס כלים טמאים, קטן מותר, שגזירת מלך הוא, אבל קרויו טמא...".¹¹ והאבנ"ז לא הסתפק בתירוץ של היראים, שיש גזירת מלך להחמיר בכלים ולהקל בקטן, וכתב "קשה לחדש תוקה פלאי שלא נזכר בש"ס ובמדרש".

ולכן תירץ האבנ"ז שיש הבדל עקרוני בין מחנה שכינה למחנה לוייה, שעל מחנה שכינה נאמר "ולא יטמאו את מחניהם", ועל מחנה לוייה נאמר "לא יבוא אל תוך המחנה". ולכן להכניס דבר טמא במחנה שכינה יש איסור, כי בכך הוא מטמא את המחנה. אבל במחנה לוייה האיסור הוא רק על האדם הטמא שלא יכנס, ואין איסור להכניס דבר טמא. וממילא לא קשה קושיית היראים, כי הספרי שממעט קטן, זהו

המנ"ח האם מי שיכניסו להר הבית ילקה, או שמא הלאו "ולא יטמאו את מחניהם" נאמר רק למחנה שכינה, עיי"ש. וראה מה שהערנו לעיל בשם הגר"ש גורן.

ח. בהמשך דברי היראים מבואר שלדעתו קטן, אפילו בן יומנו, אם ראה קרי – נטמא. ולכן לא פירש היראים בספרי בפירוש הפשוט (והמתבקש) – שכוונת הדרשה לימר שקטן אינו מטמא בקרי. ופלא על האבנ"ז שהסביר בדברי היראים אחרת ממה שכתב היראים עצמו; שהאבנ"ז ביאר שלדעת היראים בכל מקום שממעטים "איש" – "פרט לקטן", הכוונה למי שפחות מכן י"ג, וכיון שקטן מגול תשע מטמא בקרי, על כן לא פירש היראים בפירוש הפשוט בספרי, עכ"ד. וכנראה בספר היראים שהיה בידי האבנ"ז היתה גרסא אחרת.

ולגופו של ענין, האם קטן פחות מכן תשע מטמא בקרי, ראה גוש"ע א"ח תנז, ב ובמג"א ושאר אחרונים (והאר"ך בזה בברכי-יוסף שם). והכרעת המשנה-ברורה (שם סק"כ) בזה היא שאינו מטמא. והנה, מדברי היראים יוצאת קולא גדולה – שלפי פירושו בספרי, הרי על כל פנים אין הגדול מצווה להוציא קטן בעל-קרי שנכנס להר הבית (או אפילו לעזרה). אבל צ"ע האם ניתן לסמוך על כך למעשה, כיון שיתכן שראשונים אחרים חולקים על זה.

שמותר להכניס קטן בעל קרי במחנה לוי, ומה שאסור להכניס כלים טמאים זה במחנה שכינה, ולא קרב זה אל זה.

והוסיף האבנ"ז להוכיח את דבריו, שהרי מת עצמו מותר להכניס בהר הבית, כמ"ש בפסחים סז. והרי טומאה יוצאה עליו מגופו, ומדוע אין דינו כזב שאסור להכניס בהר הבית? אלא, מסביר האבנ"ז, זה משום שבמחנה לוי האיסור הוא רק על הטמא הנכנס ולא על המכניס טומאה.

והנה, אף שיש לדון הרבה בדברי האבנ"ז, ובעיקר במה שחילק את האיסורים השונים למתנות השונים, וגם הוא עצמו דן בזה, מ"מ עצם הדין שמותר להכניס כלים טמאים בהר הבית פשוט לו (למרות שנראה שנעלמו ממנו לפי שעה דברי ר' שמעון בתוספתא, שלא הזכירם כלל, וא"כ צ"ב אם ניתן לסמוך עליו להלכה).

אך, מתוך הדברים עולה לכאורה שלדעת היראים עצמו אסור להכניס כלים טמאים בהר הבית, שאם-לא-כן מה היה קשה לו מזה שמותר להכניס קטן שראה קרי ואילו כלים טמאים אסור להכניס, והרי כאן מדובר בעזרה וכאן מדובר בהר הבית!!

ברם, נראה שאין להוכיח כך מהיראים (בניגוד למה שפשוט לאבנ"ז). ובפשטות ניתן להסביר את דבריו, שהוא הבין שהמיעוט "איש – פרט לקטן" מתייחס גם למחנה שכינה וגם למחנה לוי, שהרי תו"ל דרשו שהפסוקים בבעל-קרי מדברים על שני המחנות (וכמו שהביא היראים עצמו בהמשך) ולכן היה קשה ליראים – מדוע מותר להכניס קטן בעל קרי גם למחנה שכינה, ואילו כלים טמאים אסור להכניס לשם. ולכן הוצרך לומר שזו "גזרת מלך". ולעולם, על הפרט של הכנסת קטן הטמא למחנה לוי לא הקשה היראים – והוא מסכים שאין איסור להכניס לשם כלים טמאים.

ט. להלכה

נראה שלהלכה יש על מה לסמוך בכך שאין צריך לחשוש לדעת ר' שמעון (וכ"כ הגר"ש גורן זצ"ל בספרו הר הבית פכ"ח, וכן הורה לנו הגרש"ז אויערבך זצ"ל למעשה. וכן מורים כיום כמה מגדולי הפוסקים שליט"א).

אמנם, הרוצה להחמיר על עצמו ולחוש לדעה שיש איסור בדבר (כדעת החס"ד), יטביל את בגדיו ודברים אחרים שעליו שיש לחוש שמא נטמאו בטומאת משכב ומושב^ט, לפני שעולה להר הבית, ויזהר שלאחר מכן לא יטמאו עוד (-שלא תשב, תשען או תשכב עליהם אשה).

ט. אמנם, יש להעיר שבפשטות אין הדבר מצוי שבגדיו של הגבר יהיו טמאים בטומאת משכב ומשב.